

Regelbunden tillsyn i Norra Råby skolor (Lövhagsskolan och Fredriksbergsskolan)

Förskoleklass

Grundskola årskurs 1-6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Västerås kommun och besökt Norra Råby skolor den 25 mars 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.Skolinspektionen.se/sv/Tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 15 februari 2010. Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Norra Råby skolor, dels den information som samlats in under besöket. I skolorna intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolorna

Tabell 1: Antal elever

Norra Råby skolor	Antal elever
Förskoleklass	54
Grundskola	262

Källa: Skolans uppgift i samband med tillsyn våren 2009

Norra Råby skolor omfattar två skolor - Lövhagsskolan och Fredriksbergsskolan. De leds av en rektor. Avståndet mellan skolorna är ca 1 km. Skolorna ligger i västra skolområdet och innehåller förskoleklass och grundskola årskurserna 1-6.

Ungefär 50 procent av eleverna har ett annat modersmål än svenska och modersmål-undervisning bedrivs på drygt 20 olika språk.

Skolan har bytt skolledning ett flertal gånger under de senaste fyra åren. Vid tillsynen består skolledningen av rektor/enhetschef som varit på skolorna sedan januari 2009, en tf rektor/enhetschef som innehaft tjänsten sedan augusti 2008. Ledningsorganisationen håller på att förändras och blir färdig först till läsåret 2009/2010. Då ombildas även ledningsgruppen. På Lövhagsskolan finns förskoleklass, grundskolan årskurs 1-2 samt fritidshem och på Fredriksbergsskolan finns grundskolans årskurs 3-6 samt fritidshem. Tillsynen av Norra Råby skolor innefattar förskoleklass samt årskurs 1-6. Kommunens ansvarstagande för skolbarnsomsorgen och förskoleverksamheten beskrivs i separata rapporter.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Kommentar och bedömning:

Norra Råby skolor redovisar kunskapsresultaten för årskurs 3 och 5 för åren 2007 och 2008 i sin kvalitetsredovisning. År 2008 anges för årskurs 3 måluppfyllelsen i svenska, matematik och svenska som andraspråk. Ca 90 procent av eleverna nådde målen både i matematik och svenska – en ökning sedan 2007 med 15 procentenheter i båda ämnena. I svenska som andraspråk redovisas att ca 70 procent uppnådde målen. Det finns ingen jämförelse från tidigare år i svenska som andraspråk, vilket skolan uppger beror på att kommunen inte tidigare efterfrågat detta resultat. Resultaten skiljer sig åt mellan pojkar och flickor – till pojkarnas fördel i matematik och svenska. I svenska som andraspråk finns inte resultatet redovisat för pojkar respektive flickor. Skolan gör i sin kvalitetsredovisning en analys av resultaten och anger att de förbättrade resultaten beror på skolans fokus på matematik och ett breddat samarbete med IDA-personalen (ett kommunalt projekt med personal som arbetar med Inkludering, Delaktighet och Aktivitet framför allt på skolor med stort antal elever med annan bakgrund än svensk). Kommande åtgärder utifrån gjord analys redovisas även.

År 2008 anges att måluppfyllelsen för årskurs 5 i matematik och svenska har förbättrats i jämförelse med år 2007 trots att det finns många elever med språksvårigheter. Flickornas resultat är något högre i svenska (82 resp 73 procent) medan pojkarnas resultat är något högre i matematik (79 resp 74). Resultaten 2008 på de nationella ämnesproven i matematik och svenska är högre än det resultat skolan redovisar i kvalitetsredovisningen (19 resp 12 procentenheter). Trots att skolan har många elever med annat modersmål än svenska finns inga resultat redovisade för svenska som andraspråk i årskurs 5, vare sig i skolans kvalitetsredovisning eller på de nationella proven. (se vidare avsnitt 3.1.4) I skolans övriga ämnen, engelskan inkluderad, anger skola att måluppfyllelsen ligger mellan 90 och 100 procent

Även för årskurs 5 finns en analys av resultaten. Dock finns inte skillnaden mellan pojkars och flickors olika resultat analyserat. För årskurs 5 görs samma analys som för årskurs 3. I kvalitetsredovisningen anges även vilka åtgärder skolan ämnar vidta för att förbättra kunskapsresultaten i framför allt matematik och svenska.

Tillsynen visar att det inte finns en samlad bild över elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen och alla årskurser utöver de resultat som redovisas för eleverna i årskurserna 3 och 5.

Skolinspektionen bedömer att eleverna i stort når målen för utbildningen men att måluppfyllelsen ytterligare kan förbättras. Skolorna behöver därför fortsätta sitt arbete så att samtliga elever ges förutsättningar att lägst nå målen.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I 2 kap. 6 § grundskoleförordningen anges att det för varje ämne finns en kursplan innehållande både de mål som undervisningen ska sträva mot och de mål som eleverna ska ha uppnått efter femte och nionde skolåret. I kursplanerna för svenska, svenska som andraspråk och matematik finns också mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret. Enligt avsnitt 2.7 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94 ska läraren allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling utifrån läroplanens och kursplanernas mål. Läraren ska muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn. Detta uppdrag omfattar skolans alla ämnen.
I slöjddämnena har skolan mål för varje årskurs och elevernas kunskapsutveck-

ling där följs kontinuerligt. Regelbundna uppföljningar görs även i svenska, matematik och engelska. I övriga ämnen sker ingen kontinuerlig uppföljning av elevernas kunskapsuppföljning i förhållande till kursplanernas mål att uppnå i årskurs 5. Elever, föräldrar samt rektorn saknar således information om hur eleverna utvecklas i förhållande till de nationella målen. Ett utvecklingsarbete har påbörjats.

Skolinspektionens bedömning är att lärarna på ett mer systematiskt sätt behöver följa upp och synliggöra varje elevs kunskapsresultat i alla ämnen i årskurs 5.

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en framtidsytande individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

Bestämmelserna om individuella utvecklingsplaner innebär att den för en elev ska både innehålla skriftliga omdömen om elevens kunskaper i varje ämne och varje årskurs men också vara framtidsytande och sammanfatta de åtgärder som behövs för att eleven ska nå målen.

De individuella utvecklingsplaner Skolinspektionen tagit del av uppfyller inte dessa krav. De saknar en sammanfattning av hur eleven ska arbeta för att nå kunskapsmålen samt en tydligare redovisning av vilka insatser skolan ska göra.

Skolinspektionen bedömer att de individuella utvecklingsplanerna behöver utvecklas så att de blir tydligt framtidsytande samt att mål och skolans insatser tydligare framgår i samtliga ämnen med utgångspunkt i de nationella kursplanerna. Vidare bedömer Skolinspektionen att omdömen i samtliga ämnen saknas och detta behöver skolan åtgärda. Skolan har efterhand inkommit med exempel på nya individuella utvecklingsplaner för årskurserna 1 och 2. Dessa bedöms av Skolinspektionen uppfylla förordningens krav. Skolinspektionens bedömning kvarstår emellertid avseende de individuella utvecklingsplanerna för årskurserna 4-6.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning och betygssättning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.3 Betyg sätts och utfärdas, skriftliga bedömningar ges och betygskatalog förs enligt grundskoleförordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Ej relevant	Ej relevant

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I kapitel 2 i Lpo 94, "Mål och riktlinjer" framgår att mål att sträva mot anger inriktningen på skolans arbete. De anger därmed en önskad kvalitetsutveckling i skolan. Av avsnitt 2.2 framgår bl.a. att skolan ska sträva efter att varje elev lär sig lyssna, diskutera, argumentera och använda sina kunskaper som redskap för att formulera och pröva antaganden och lösa problem, samt reflektera över erfarenheter och kritiskt granska och värdera påståenden och förhållanden. Tillsynen visar att en diskussion om målen att sträva mot inte har varit levande de senaste åren beroende på täta rektorsbyten. Några lärare uttrycker att de arbetar utifrån målen att sträva mot medan det för andra inte är tydligt. I diskussioner med lärarna framkommer också att det råder osäkerhet kring betydel-

sen av mål att sträva mot och att dessa av vissa lärare uppfattas som individuella mål som kommer "efter" målen att uppnå.

Skolinspektionen bedömer att rektor och lärare fortsättningsvis behöver försäkra sig om att undervisningen i högre grad utgår från läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot. Betydelsen av målen att sträva mot behöver tydliggöras för lärare och elever.

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 4 kap. 2 § skollagen ska eleverna ha inflytande över hur deras utbildning utformas. Omfattningen och utformningen av elevernas inflytande skall anpassas efter deras ålder och mognad. Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, framgår bl.a. följande. Skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande. Rektorn har, enligt avsnitt 2.8 i läroplanen, ett särskilt ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas. För att eleverna, i enlighet med läroplanens intentioner, ska kunna ta ansvar för sin egen utbildning, krävs också att skolan klargör vilka mål utbildningen har.

Tillsynen i Norra Råby skolor visar att eleverna genomgående har små möjligheter att utöva inflytande över undervisningsprocessen och över sitt eget lärande. Undantaget är undervisningen i slöjd där eleverna tillsammans med sina lärare diskuterar och väljer arbetssätt och uppgifter. Generellt sett har eleverna en begränsad kännedom om målen för utbildningen. Lärarna uppger att de planerar det mesta av undervisningen själva. Däremot finns klass- och elevråd där eleverna har ett visst inflytande över sin miljö.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att elevernas möjligheter att utöva inflytande över sin utbildning och sitt eget lärande behöver utvecklas.

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att stödja elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, framgår att undervisningen skall anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den skall med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling. Vidare ska läraren, enligt avsnitt 2.2 i läroplanen, utgå från varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande och organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga.

I tillsynen framkommer att det finns goda exempel på hur undervisningen anpassas till varje elevs behov. Detta gäller främst i de lägre årskurserna. I de högre årskurserna finns behov av att anpassa undervisningen både för elever som behöver mer stimulans likaväl som för elever som har behov av att arbeta med uppgifter på flera olika sätt för att kunna tillgodogöra sig kunskaperna. Med få undantag arbetar eleverna med samma uppgifter samtidigt. Inspektionen visar även att eleverna har små möjligheter att påverka hur de bäst lär sig, så kallade lärstilar.

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med att anpassa undervisningen till alla elevers förutsättningar och behov behöver förbättras.

8 (14)

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Av 4 kap. 1 § skollagen framgår att särskilt stöd ska ges till elever som har svårigheter i skolarbetet. Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 2.2 Kunskaper, framgår bl.a. att alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och hjälpa elever i behov av särskilt stöd. Läraren ska bl.a. stimulera, handleda och ge särskilt stöd till elever som har svårigheter. I avsnitt 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m. framgår att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisning och elevvårdsverksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver för att nå målen för utbildningen. I tillsynen framkommer att särskilt stöd främst erbjuds elever som riskerar att inte nå målen i svenska, engelska och matematik. I övriga ämnen är det särskilda stödet mer begränsat. Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas så att alla elever som är i behov av särskilt stöd kan få detta.

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2 Normer och värden

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Enligt 3 kap. 14 § diskrimineringslagen ska en utbildningsanordnare som bedriver utbildning eller annan verksamhet enligt skollagen varje år upprätta en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att dels främja lika rättigheter och möjligheter för de barn, elever eller studenter som deltar i eller söker till verksamheten, oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning, dels förebygga och förhindra trakasserier som har samband med ovan nämnda diskrimineringsgrunder. Det finns inget hinder för skolan att föra samman dessa två planer i ett dokument. Skolinspektionen bedömer dock endast skolans plan mot kränkande behandling. Enligt förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan ska bl.a. en plan mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Skolinspektionen har granskat Norra Råbys likabehandlingsplan och funnit att den inte utgår från en aktuell kartläggning av skolans behov inom området. Ansvarsfördelningen mellan rektorn och övrig personal är inte helt tydlig och behöver därför ses över. Tydliga rutiner för dokumentation av fall av kränkande behandling eller diskriminering saknas. Innehållet i planen är inte föränkrat på skolan i tillräcklig utsträckning. Eftersom enheten omfattar två skolor ska varje skola göra en aktuell kartläggning tillsammans med eleverna som ska ligga till grund för respektive verksamhets plan.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas för att upprätta en plan som fullt ut svarar mot författningarnas krav. Skolinspektionen förutsätter att de nya bestämmelser som gäller från den 1 januari 2009 ska ligga till grund för skolornas arbete med att åtgärda detta och också påpeka att det av planens namn bör framgå att den också gäller för skolans arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Den regelbundna tillsynen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 .Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I 4 kap. 3 a § skollagen anges att vissa bestämmelser om utbildningens omfattning i grundskolan (timplan) framgår av bilaga 3 till skollagen. I denna bilaga anges utbildningens omfattning i grundskolan för ämnen och ämnesgrupper. I Norra Råby skolor anordnas inte undervisning i ämnet teknik, trots att skolorna i sin kvalitetsredovisning redovisar en måluppfyllelse på 100 procent för ämnet. Skolinspektionen bedömer att det inte är acceptabelt att eleverna inte ges förutsättningar att nå målen i teknik. Skolan behöver snarast åtgärda detta och i enlighet med förordningens krav försäkra sig om att varje elev erbjuds undervisning i ämnet teknik under sin skolgång.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I timplanen anges ett visst antal timmar för elevens val. Enligt 2 kap. 19 -20 §§

syftar undervisningen till att bredda och fördjupa elevernas kunskaper i ett eller flera ämnen. Styrelsen ska erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Styrelsen ska också sträva efter att tillgodose elevernas val genom att utnyttja de möjligheter som finns inom ramen för gällande bestämmelser.

Tillsynen visar att Norra Råby skolor inte anordnar elevens val. Det framkommer också att skolan inte har försäkrat sig om att eleverna erbjuds elevens val i högre årskurser.

Skolan behöver åtgärda detta och i enlighet med förordningens krav försäkra sig om att varje elev erbjuds elevens val.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Undervisning i svenska som andraspråk ska enligt 2 kap. 15-16 §§ grundskoleförordningen om det behövs anordnas för de elever som har ett annat språk än svenska som modersmål. Undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas istället för undervisning i svenska. Beslut om sådan undervisning ska fattas av rektorn.

I Norra Råby skolor finns elever som är i behov av undervisning i svenska som andraspråk men som i stället erbjuds särskilt stöd i svenska. Tillsynen visar att skolan inte gör någon tydlig åtskillnad mellan ämnena svenska och svenska som andraspråk.

Skolinspektionen bedömer att undervisning i svenska som andraspråk inte anordnas i enlighet med författningarnas krav.

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Ej relevant	Ej relevant

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

12 (14)

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 2 kap. 20 § grundskoleförordningen ska styrelsen erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Detta beslut har i Västerås kommun delegerats till rektor. Enligt 2 kap. 15 § grundskoleförordningen beslutar rektorn om undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för en elev. Enligt 5 kap. 1 § grundskoleförordningen fattas beslut om särskilt stöd av rektorn.

I tillsynen framkommer att rektorn inte har fattat beslut om att anordna elevens val. Tillsynen visar också att rektorn inte har fattat beslut om att elever ska läsa enligt kursplanen för svenska som andraspråk.

Rektorn uppger att det finns elever som har så stora svårigheter att de efter särskild utredning har ansökt till kommunens centrala grupper för särskild undervisning. Ansökan har gjorts av rektor och vårdnadshavare i förening. Om grupperna är fulla så kan detta innebära att en elev inte blir placerad i

gruppen och därmed inte erhåller det stöd som rektorn bedömer vara det mest lämpliga. Tills eleven blir antagen i en liten grupp ordnar skolan så adekvat stöd som möjligt, men det är enligt rektorn inte alltid tillräckligt.

Skolinspektionen bedömer att rektorn inte fattar beslut i enlighet med bestämmelserna.

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg följs.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måloppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Den enskilda skolans utveckling ska skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Vidare framgår i Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar, att rektorn, som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan, har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen. Rektorn har således ansvaret för skolans resultat.

I tillsynen av Norra Råby skolor framkommer att arbetslagen ofta utvärderar sin verksamhet tillsammans med eleverna. Däremot har detta arbete hittills inte systematiserats. Skolan uppger att kunskapsresultaten inte fullt ut har analyserats utifrån de nationella målen framför allt i de natur- och samhällsorienterande ämnena. Inspektörerna konstaterar att de analyser som görs av kunskapsresultaten är knapphändiga och omfattar endast en allmän analys och inga specifika ämnen.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver utveckla sitt kvalitetsarbete så att det sker systematiskt och kontinuerligt under året.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 1 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola, förskola och fritidshem årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning. Enligt 3 § samma förordning ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder kommunen respektive skolan, förskolan eller fritidshemmet avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Stöd för hur kvalitetsredovisningar kan upprättas finns i Skolverkets Allmänna råd och kommentarer för kvalitetsredovisning. Norra Råby skolors kvalitetsredovisning innehåller en redovisning av måluppfyllelsen i svenska, matematik samt svenska som andraspråk för årskurs 3 samt alla ämnen för årskurs 5. (se avsnitt 3.4.3 ovan). Analyserna är dock knapphändiga och skolornas åtgärder för utveckling saknar koppling till de analyser som gjorts. Skolinspektionen bedömer att skolorna behöver utveckla kvalitetsredovisningen så att den till fullo uppfyller de krav som författningarna ställer.

Stockholm den 13 november 2009

Christina Sjöberg

Katalin Bellaagh